T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/549
KARAR NO : 2022/116
KARAR TR : 28/02/2022

ÖZET: Sosyal Güvenlik Kurumu alacağının tahsili maksadıyla 6183 sayılı Kanun'un 84. maddesi uyarınca yapılan menkul mal satış ihalesinin iptali istemiyle açılan davanın 5510 sayılı Kanun'un 88. maddesi gereğince ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M....U
Vekili : Av. İ.C
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, davacının ortağı olduğu kamu borçlusu şirketin sigorta prim borçlarının tahsili kapsamında adına kayıtlı özel motorlu taşıt aracının satışına ilişkin ihalenin feshi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2 . **Sakarya 3. İş Mahkemesinin 31/03/2020 tarihli ve E.2020/68, K.2020/101 sayılı kararı**ile, "*menkul mal ihalesinin feshine ilişkin davada 6183 sayılı Kanun'un 99. maddesinin uygulanamayacağı, 2004 sayılı Kanun'un 112 vd. maddeleri uyarınca icra mahkemelerinin görevli olduğu"* gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiştir. Bu karar, istinaf edilmeksizin 01/07/2020 tarihinde kesinleşmiştir.

3. **Sakarya 3. İcra Hukuk Mahkemesinin 19/01/2021 tarihli ve E.2020/98, K.2021/15 sayılı kararı** ile; *"2576 sayılı Kanun'un 6/b maddesi uyarınca 6183 sayılı Kanun'un uygulanmasından doğan uyuşmazlıkların vergi mahkemelerinde çözüleceği"* gerekçesiyle davanın yargı yolu nedeniyle usulden reddine karar verilmiştir.

4. Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesinin 28/05/2021 tarihli ve E.2021/618, K.2021/831 sayılı kararı ile, istinaf başvurusunun esastan reddine kesin olarak karar verilmiş ve böylelikle ilk istinafa konu karar kesinleşmiştir.

5. Davacı vekili bu kez benzer taleple idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

6. Sakarya Vergi Mahkemesinin 16/07/2021 tarihli ve E.2021/476, K.2021/425 sayılı kararı ile,*"vergi dışındaki uyuşmazlığın idare mahkemesinde görülmesi gerektiği"* gerekçesiyle davanın görev yönünden kesin olarak reddine karar verilmiş ve dava dosyası Sakarya İdare Mahkemesine gönderilmiştir.

7. **Sakarya 1. İdare Mahkemesinin 05/08/2021 tarihli ve E.2021/654sayılı ara kararı** ile; *"5510 sayılı Kanun'un 88.maddesi uyarınca, Kurumun prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Kanun'un uygulanmasından doğacak ihalenin feshi gibi uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemesinin görevli olduğu"* kanaatiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi içindosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

8. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun*"Primlerin ödenmesi"* başlıklı 88. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

> *"Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç, diğer maddeleri uygulanır. Kurum, 6183 sayılı Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı ile diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanır....*
>
> *...*
>
> *Kurumun 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen prim ve diğer alacakları amme alacağı niteliğinde olup, imtiyazlı alacaktır. Kurumun taraf olduğu her türlü dava ve icra takiplerinin kısmen*

veya tamamen aleyhe neticelenmesi halinde 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda yazılı tazminat ve cezalar Kurum hakkında uygulanmaz.

Kurumun prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunun uygulamasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde Kurumun alacaklı biriminin bulunduğu yer iş mahkemesi yetkilidir. Yetkili iş mahkemesine başvurulması alacakların takip ve tahsilini durdurmaz."

9. Aynı Kanun'un *"Uyuşmazlıkların çözüm yeri"* başlıklı101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

10. 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumuna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 37. maddesinin üçüncü fikrası şöyledir:

"Süresi içinde ödenmeyen sosyal sigorta ve genel sağlık sigortası primleri, işsizlik sigortası primleri, idarî para cezaları, gecikme zamları, katılım payları Kurum alacağına dönüşür ve bu alacakların tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç diğer maddeleri uygulanır."

11. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun'un 77 ila 87. maddeleri arasında menkul malların haczi ve satışına ilişkin hükümlere, 88 ila 99. maddeleri arasında ise gayrimenkullerin haczi ve satışına dair hükümlere verilmiş olup, 99. maddede *"İhalenin feshinin gayrimenkulün bulunduğu yerin icra tetkik merciinden şikayet yoluıyla istenebileceği, ihalenin feshi veya kaydın tashihi hakkında başkaca mahkemeye veya idari kaza mercilerine müracaat olunamayacağı"* düzenlenmiştir.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Birol SONER, Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan28/02/2022 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, davalı Kurum alacağının tahsili maksadıyla 6183 sayılı Kanun'un 84. maddesi uyarınca yapılan menkul mal satış ihalesinin iptali istemiyle açılmıştır.

15. 6183 sayılı Kanun uyarınca amme alacağının tahsili için haczedilen gayrimenkullerin ihalesinin feshinin gayrimenkulün bulunduğu yer İcra Tetkik Merciinden isteneceği aynı Kanun'un amir hükmü olup, menkul malların ihalesine ilişkin olarak görevli mahkeme konusunda kanun koyucu açık bir düzenleme yapmamış; ancak, Sosyal Güvenlik Kurumu alacaklarının tahsiline ilişkin olarak 5510 sayılı Kanun'da özel düzenleme getirilmiştir.

16. Dosya kapsamına göre uyuşmazlık; davalı Kurum tarafından gerçekleştirilen menkul mal ihalesi öncesinde ödeme emrinin davacıya tebliğ edilmediği, takibin kesinleşmediği, ihale günü ve satış şartnamesinin tebliğ edilmediği iddialarıyla ihalenin feshinin talebi üzerine çıkmıştır. Dava konusu iddialar ihale öncesine ait olup, uyuşmazlığın temelinde 6183 sayılı Kanun'a atfen 5510 sayılı Kanun'un 88. maddesindeki tahsil aşaması/ süreci yatmaktadır. Bu durumda, Sosyal Güvenlik Kurumu'nun prim alacağı niteliğindeki amme alacağının tahsili sürecindeki dava konusu menkul malın satış ihalesinin iptali ile ilgili uyuşmazlığı çözümlemekle adli yargı yeri (iş mahkemesi) görevli bulunmaktadır.

17. Belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Sakarya 1. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile somut olayda Sakarya 3. İş Mahkemesi görevli olmakla birlikte başvuru öncesi son görevsizlik kararı veren Sakarya 3. İcra Hukuk Mahkemesi kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Sakarya 1. İdare Mahkemesinin BAŞVURUNUN KABULÜ ile, Sakarya 3. İcra Hukuk Mahkemesinin 19/01/2020 tarihli ve E.2020/98, K.2021/15 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

28/02/2022 tarihinde OY BİRLİĞİ ile KESİN olarak KARAR VERİLDİ.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Birol	Nilgün	Doğan
TOPAL	SONER	TAŞ	AĞIRMAN

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN